

**УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ**

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

**Кафедра управління державними і корпоративними
фінансами**

ФІНАНСИ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

**до контрольної роботи з дисципліни
«ФІНАНСИ»**

Харків – 2021

Методичні вказівки розглянуто і рекомендовано до друку на засіданні кафедри управління державними і корпоративними фінансами 1 лютого 2021 р., протокол № 9.

Дисципліна «Фінанси» для підготовки бакалаврів-фінансистів має особливо важливe значення. Вона має на меті сприяти більш поглибленню засвоєнню теоретичних основ фінансових відносин, що дає змогу формувати власний погляд на процеси в економіці та політиці і набувати вмінь щодо прийняття управлінських рішень та практичних навичок.

Методичні вказівки до контрольної роботи з дисципліни «Фінанси» рекомендовано для студентів економічних спеціальностей заочної форми навчання.

Укладач

доц. В. В. Масалигіна

Рецензент

доц. О. Д. Стешенко

ЗМІСТ

Загальна характеристика дисципліни.....	4
Мета і завдання дисципліни.....	6
Тематичний план дисципліни та питання для самоперевірки.....	7
Перелік питань для вивчення дисципліни та підготовки до іспиту.....	15
Загальні вимоги щодо написання контрольної роботи.....	21
Вимоги до оформлення та захисту роботи, критерії оцінювання.....	22
Завдання до контрольної роботи з дисципліни «Фінанси».....	25
Тестові завдання до контрольної роботи.....	37
Список літератури.....	53

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Фінанси відіграють надзвичайно важливу роль у суспільстві. Вони формують його життєздатність і потенціал, забезпечуючи при цьому реалізацію поставлених кожною людиною, кожним підприємством та державою в цілому завдань і цілей. Практично всі економічні інструменти тісно пов'язані з фінансами.

Перебудова економічної системи України, її переорієнтація на реформи ставлять нові вимоги до підготовки високопрофесійних фахівців, здатних об'єктивно оцінювати економічні процеси, розуміти суть і тенденції розвитку фінансових відносин та їхні особливості у сфері державних фінансів і фінансів суб'єктів господарювання, розробляти і вирішувати актуальні питання розбудови фінансової системи і забезпечення фінансової стабілізації в державі.

Теоретичний курс «Фінанси» – одна із спеціальних базових дисциплін підготовки бакалаврів з економіки.

Основою вивчення фінансової науки є засвоєння її фундаментальних зasad. Саме це визначає місце навчальної дисципліни «Фінанси» у системі економічної освіти. Завданням дисципліни є формування цілісної системи знань про сутність і форми фінансів, оптимізацію та функціонування фінансових відносин, склад та структуру фінансової системи, сукупність фінансових органів та інституцій, що сприяють роботі фінансового ринку, формування та функціонування окремих сфер і ланок фінансової системи. Тому курс «Фінанси» має міжгалузевий характер.

Засвоєння теоретичних зasad фінансових відносин створює ту основу, на якій базується вивчення прикладних фінансових дисциплін, що розкривають глибинне вивчення, характеризують сутність фінансів, що складаються в суспільстві в процесі руху вартості створеного ВВП, а це сприяє досить швидкому опануванню змін, які відбуваються у фінансовій практиці.

Побудову конкурентної економіки в державі неможливо здійснити без відповідного кадрового забезпечення. Тому для формування і ефективного функціонування державних та комерційних структур потрібні кваліфіковані фахівці, які мають різnobічні знання, високий рівень компетентності і

професіоналізму у своїй галузі. І ця важлива роль у підготовці ініціативних, творчо мислячих працівників економічної сфери відводиться дисципліні «Фінанси».

У засвоєнні навчально-програмних матеріалів вищої освіти циклу фінансових дисциплін, зокрема і теоретичного курсу «Фінанси», надзвичайно важливу роль відіграє не тільки активна участь у лекційних, семінарських і практичних заняттях, а й самостійна робота студентів. Тільки реальне поєднання форм навчального процесу вищої освіти дасть змогу забезпечити підготовку висококваліфікованих спеціалістів у галузі фінансів, здатних ефективно працювати в умовах ринкової економіки.

Для засвоєння теоретичних зasad фінансових відносин важливе значення має самостійна робота студентів, на що спрямована підготовлена програма, контрольно-навчальні тести, програмні запитання до іспиту, тематика контрольних робіт і методичні вказівки щодо їх виконання і до самостійної роботи студентів.

МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Фінанси» має на меті сприяти більш поглибленню засвоєнню теоретичних основ фінансових відносин, що виникають на різних рівнях економічної системи між державою, юридичними та фізичними особами, вивченю суті та характерних ознак фінансів, їх ролі і місця в економічній системі, зasad фінансової політики держави і механізму її реалізації, сфер і ланок фінансової системи та їх взаємодії.

Предметом теоретичного курсу «Фінанси» є сукупність фінансових відносин, що виникають на різних рівнях економічної системи між державою, юридичними і фізичними особами; формування та використання централізованих і децентралізованих фондів у грошовій формі.

Завдання курсу — вивчення сутності функцій та ролі фінансів в економіці; правильне розуміння закономірностей їхнього еволюційного розвитку; вміння розкрити шляхи використання цих закономірностей у практиці фінансової роботи; визначити сукупність заходів, що забезпечують використання фінансів як одного з дійових важелів економічної політики

держави; вивчення теоретичних основ державних, корпоративних і міжнародних фінансів; зasad функціонування фінансової системи держави.

Теоретичний курс «Фінанси» вивчається студентами після ознайомлення із загальнотеоретичними економічними дисциплінами, такими як «Основи економічної теорії», «Історія економічних учень», «Економічна історія», «Економіка підприємства», «Гроші і кредит», «Мікроекономіка» та ін., що дає змогу закріпити вже набуті знання і поглибити професійну підготовку фахівців економічного профілю.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: об'єктивні передумови виникнення, суть, функції та характерні ознаки фінансів; структуру фінансової системи; суть, тактику та стратегію фінансової політики; місце та роль бюджету держави в системі державних фінансів; структуру бюджетної системи і принципи організації бюджетного устрою; причини виникнення, форми державного кредиту, види державного боргу; суть, форми, види страхування; об'єктивні засади, структуру, інструменти фінансового ринку; теоретично-практичні основи використання фінансів у сфері зовнішньоекономічних відносин;

вміти: чітко обґрунтовувати термінологічний запас дисципліни; застосовувати при прийнятті рішень фінансові методи, важелі, стимули, санкції; використовувати у фінансовій практиці методи управління фінансами, фінансового планування; визначати джерела формування фінансових ресурсів підприємницьких структур; практично застосовувати фондові інструменти в діяльності на ринку цінних паперів і валютних ринків.

Тематичний план допомагає студенту орієнтуватися в тематиці дисципліни. Самостійна робота студентів заочної форми навчання являє собою основний засіб опанування матеріалу дисципліни, що дає змогу студентам формувати власний погляд на процеси, що відбуваються в економіці та політиці, набувати вмінь щодо прийняття управлінських рішень та практичних навичок.

Тематичний план дисципліни «Фінанси» для підготовки фахівців рівня «бакалавр» подано нижче.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ ТА ПИТАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ

Змістовий модуль 1. Загальнотеоретичні основи фінансів

***Тема 1.* Сутність фінансів, їхні функції і роль**

Необхідність та суть фінансів. Функції фінансів.

Централізовані та децентралізовані фінансові ресурси. Моделі фінансових відносин у суспільстві. Специфічні ознаки фінансів. Вихідні фінансові категорії. Взаємозв'язок фінансів з іншими економічними категоріями. Фінансові протиріччя. Способи збалансування їх. Характерні ознаки фінансів. Моделі фінансових відносин у суспільстві.

Функції фінансів як виявлення найважливіших суттєвих ознак, властивостей, суспільного призначення фінансів.

Питання для самоперевірки

- 1 У чому полягає економічна сутність фінансів?
- 2 Поясніть, що визначає об'єкт фінансової науки.
- 3 Поясніть, як пов'язані об'єкт фінансової науки з предметом фінансової науки.
- 4 Чим обумовлюється об'єктивна необхідність існування фінансів?
- 5 Визначте і поясніть характерні ознаки фінансів.
- 6 Розкрийте зміст розподільчої функції фінансів.
- 7 У чому полягають особливості контрольної функції?

Тема 2. Фінансова система

Поняття, структура та принципи побудови фінансової системи. Сфери і ланки фінансової системи, характеристика їх. Органи управління фінансами та їхні функції. Поняття фінансової системи. Теоретичні основи побудови фінансової системи. Структура фінансової системи. Становлення та розвиток її в Україні. Сфери фінансів: фінанси підприємств, державні фінанси, міжнародні фінанси та фінансовий ринок. Ланки фінансових відносин. Внутрішня побудова фінансової системи України. Організаційна структура фінансової системи України: органи управління; фінансові інститути, їхні функції та повноваження. Правові та організаційні основи фінансової системи.

Питання для самоперевірки

1 Дайте визначення фінансової системи й охарактеризуйте принципи її побудови.

2 Надайте характеристику внутрішньої структури фінансової системи.

3 Яка організаційна структура фінансової системи?

4 Дайте характеристику сфери фінансових відносин.

5 Які є ланки фінансової системи?

6 Дайте характеристику сфер та ланок фінансової системи.

7 Який склад державних фінансів і що вони характеризують?

8 Назвіть основні складові міжнародних фінансів.

9 Яка структура та роль фінансового ринку?

10 Які фінансові органи і фінансові інституції здійснюють управління фінансами в Україні?

Тема 3. Фінансова політика і фінансовий механізм

Фінансова політика, її зміст і завдання. Фінансовий механізм і його складові елементи. Фінансова політика – складова частина економічної та соціальної політики держави. Взаємозв'язок фінансів і фінансової політики, її завдання. Стратегія й тактика фінансової політики. Фінансовий механізм як сукупність форм і методів організації фінансових відносин. Складові елементи фінансового механізму. Фінансове планування: суть, принципи, методи, завдання. Система фінансових планів, характеристика їх. Управління фінансами, об'єкти й суб'єкти управління. Фінансовий контроль. Його сутність і значення. Види, форми й методи фінансового контролю. Шляхи підвищення його дієвості.

Питання для самоперевірки

1 В чому полягає економічна сутність поняття «фінансова політика»?

2 Яким чином здійснюється багатосторонній регулювальний вплив на ринкові відносини і процес розширеного відтворення?

3 В чому полягає зміст фінансової політики у вузькому та широкому розумінні?

4 Охарактеризуйте основну мету і завдання фінансової політики.

5 Визначте різницю між такими економічними категоріями, як «фінансова стратегія» та «фінансова тактика».

Тема 4. Фінанси господарських суб'єктів

Сутність фінансів господарських суб'єктів і принципи організації їх. Фінансові ресурси підприємства. Сутність фінансів підприємств, їхні функції та основи організації. Методи організації фінансової діяльності підприємств.

Фінансові ресурси підприємств та джерела формування їх: амортизаційні відрахування, оборотні кошти, бюджетні асигнування, надходження з державних цільових фондів, надходження з централізованих фондів, кредити, прибуток.

Питання для самоперевірки

- 1 У чому полягає економічна сутність понять «підприємство» та «фінанси підприємств»?
- 2 Які відносини є фінансовими?
- 3 В чому полягають функції фінансів?
- 4 Розкрийте принципи фінансів підприємств.
- 5 Визначте основні джерела фінансових ресурсів.

Тема 5. Державні фінанси

Сутність і роль державних фінансів. Державні доходи та видатки. Поняття «державні фінанси» і роль їх в економічному житті держави. Склад державних фінансів України. Об'єкти, суб'єкти, функції управління. Склад фондів, економічна природа і призначення їх. Порядок створення і використання фондів. Роль фондів у фінансовому забезпеченні економічних і соціальних програм. Деякі питання удосконалення системи позабюджетних фондів.

Питання для самоперевірки

- 1 Надайте визначення державних фінансів.
- 2 Назвіть склад та структуру державних фінансів.
- 3 Які основні джерела формування державних доходів?
- 4 Які основні напрямки державних видатків?
- 5 Охарактеризуйте роль державних фінансів в економіці держави.

Тема 6. Податки і податкова система

Сутність, функції та класифікація податків. Характеристика елементів податку. Загальнодержавні й місцеві податки та збори. Принципи податкового законодавства. Права та обов'язки платників податків. Суть і функції податків. Класифікація податків, ознаки. Види податків. Прямі податки та непрямі податки. Податкова система: поняття, основи побудови. Принципи й методи оподаткування.

Питання для самоперевірки

1 Об'єктивна необхідність, соціально-економічна сутність і функції податків.

2 Надайте визначення податку, плати, збору та внеску.

3 Надайте характеристику податкової системи.

4 За якими ознаками класифікують податки?

5 Які є види прямих і непрямих податків?

6 Дайте характеристику елементів податку.

7 У чому полягає сутність поділу податків на загальнодержавні та місцеві?

Тема 7. Бюджет і бюджетна система

Бюджет, його доходи і видатки. Бюджетна класифікація. Складові бюджету. Співвідношення загального і спеціального фондів бюджету. Дефіцит і профіцит бюджету. Бюджетний устрій та бюджетна система України. Бюджет як економічна та юридична категорії.

Бюджетний устрій і бюджетна система. Поняття їх. Види бюджетів. Розподіл доходів і витрат між ланками бюджетної системи. Субсидії, субвенції, дотації. Значення їх у збалансуванні бюджетів різних рівнів. Бюджетний процес: поняття і основні елементи. Касове виконання доходної та видаткової частини державного й місцевого бюджетів.

Питання для самоперевірки

1 Поняття бюджету: розкрийте різні аспекти його визначення.

2 Назвіть складові частини бюджету.

3 Дайте визначення бюджетної класифікації, поняття її, значення та структура.

4 Як здійснюється класифікація доходів бюджету?

5 Як класифікуються видатки бюджету?

6 Якою є вертикальна структура бюджету? Поясніть сутність загального і спеціального фондів бюджету.

Змістовий модуль 2. Державні фінанси

Тема 8. Доходи і видатки держбюджету

Склад доходів Державного бюджету. Класифікація видатків бюджету. Економічна суть доходів і видатків бюджету. Форми вияву їх і матеріальне втілення. Джерела формування бюджетних доходів. Класифікація бюджетних доходів і видатків. Формування доходів державного бюджету, склад і структура їх. Видатки державного бюджету. Основні напрямки використання бюджетних коштів. Бюджетний дефіцит. Поняття і причини виникнення. Проблеми скорочення й можливі джерела покриття бюджетного дефіциту.

Питання для самоперевірки

1 Визначте роль Державного бюджету у фінансовому забезпечення економічного і соціального розвитку України.

2 Визначте сутність і значення доходів і видатків бюджету.

3 Назвіть джерела формування бюджетних доходів.

4 Надайте характеристику основних напрямків видатків Державного бюджету.

5 Визначення бюджетного дефіциту.

6 Назвіть основні причини виникнення дефіциту бюджету.

7 Охарактеризуйте можливі джерела покриття бюджетного дефіциту.

Тема 9. Місцеві фінанси

Сутність місцевих фінансів та причини виникнення їх. Функції місцевих фінансів та економічний механізм управління територіями. Склад і структура місцевих фінансів. Поняття місцевих фінансів, склад і роль їх у здійсненні політики зміцнення економічної самостійності адміністративно-територіальних формувань в умовах ринку. Місцеві бюджети, їхні доходи та видатки. Загальнодержавні податки і збори, закріплені за місцевими бюджетами. Роль місцевих податків і зборів у формуванні доходів місцевих бюджетів. Види неподаткових надходжень у місцеві бюджети. Фінансування

витрат місцевого самоврядування. Позабюджетні кошти й валютні фонди місцевих рад, значення їх у формуванні фінансових ресурсів регіону.

Питання для самоперевірки

1 Чи входять місцеві фінанси до системи загальнодержавних фінансів?

2 Як розвивалася наука про місцеві фінанси?

3 Охарактеризуйте внесок учених у розвиток місцевих фінансів.

4 Назвіть об'єктивні передумови розвитку місцевих фінансів.

5 Визначте зміст місцевих фінансів.

6 Охарактеризуйте роль місцевих органів влади в реалізації фінансової політики.

Тема 10. Державні цільові фонди

Сутність державних цільових фондів. Пенсійний фонд України. Єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Фонд соціального захисту інвалідів. Склад фондів, економічна природа і призначення їх. Інші централізовані і децентралізовані фонди цільового призначення. Порядок створення і використання фондів. Роль фондів в фінансовому забезпеченні економічних і соціальних програм. Деякі питання удосконалення системи позабюджетних фондів.

Питання для самоперевірки

1 Які цільові фонди створюються в Україні?

2 Назвіть джерела формування і напрями використання коштів Пенсійного фонду.

3 Які існують рівні системи пенсійного забезпечення?

4 Що є базою для нарахування і утримання єдиного соціального внеску?

5 У якому розмірі здійснюється нарахування єдиного соціального внеску сільськогосподарськими підприємствами?

6 Який розмір утримань єдиного соціального внеску із заробітної плати різних категорій працівників?

Тема 11. Державний кредит і державний борг

Економічна сутність і роль державного кредиту. Форми державного кредиту. Державний борг та його формування. Управління державним боргом та його обслуговування. Класифікація державних позик. Економічна сутність державного кредиту, його роль у формуванні додаткових фінансових ресурсів держави й покритті бюджетного дефіциту. Види державного кредиту. Державний борг. Причини й наслідки зростання державного боргу. Джерела погашення державного боргу. Державні позики, види їх. Класифікація державних позик. Позики міжнародних фінансових органів.

Питання для самоперевірки

- 1 У чому полягає економічна сутність і призначення державного кредиту?
- 2 Назвіть функції державного кредиту.
- 3 Які існують форми державного кредиту?
- 4 Які випускаються види облігацій державних позик?
- 5 Дайте визначення державного боргу.
- 6 Які існують види державного боргу?
- 7 У чому полягає сутність управління державним боргом?
- 8 Назвіть джерела погашення зовнішнього та внутрішнього боргу.
- 9 Які є способи коригування державного боргу?
- 10 Які існують види державних позик відповідно до класифікації їх?

Тема 12. Страхування і страховий ринок

Необхідність і зміст страхування. Суб'єкти страхування. Організація та регулювання страхування. Особливості фінансових відносин у сфері страхування. Форми й методи страхового захисту. Система страхових фондів. Класифікація страхування за об'єктами і за ознакою ризику. Перестрахування. Страхові платежі як основне джерело доходів страховика. Витрати на виплату страхового відшкодування й страхових сум, відрахування в запасні й резервні фонди. Страховий ринок. Поняття страхового ринку та його організаційна структура. Учасники страхового ринку.

Питання для самоперевірки

1 Назвіть характерні ознаки економічної категорії страхування.

2 Визначте функції, властиві страхуванню.

3 Хто визнається страховиком?

4 Хто визнається страхувальником? У чому полягає зміст державного регулювання страхової діяльності в Україні?

5 Які сегменти відносять до ринку особистого страхування в Україні?

6 Наведіть інституційну структуру страхового ринку України.

7 Наведіть галузеву структуру страхового ринку України.

8 Розкрийте принципи, на яких базується функціонування страхового ринку.

Тема 13. Фінансовий ринок

Поняття фінансового ринку, його роль і місце в системі фінансово-економічних відносин. Структура і функції фінансового ринку. Товари і суб'єкти фінансового ринку. Характеристика грошового ринку. Ринок капіталів як джерело довгострокових фінансових ресурсів. Тенденції розвитку та поточний стан фінансового ринку України. Становлення міжнародного фінансового ринку. Поняття і сутність фінансового ринку, його роль у мобілізації та розподілі фінансових ресурсів. Первінний і вторинний фінансові ринки.

Перспективи розвитку фінансового ринку в Україні.

Питання для самоперевірки

1 Розкрийте зміст поняття фінансового ринку, його роль і місце в системі фінансово-економічних відносин.

2 Визначте структуру і функції фінансового ринку.

3 Охарактеризуйте поняття «товари» і «суб'єкти» фінансового ринку.

4 Надайте характеристику грошового ринку.

5 В чому полягає сутність ринку капіталів як джерела довгострокових фінансових ресурсів?

Тема 14. Міжнародні фінанси

Економічна сутність і призначення міжнародних фінансів. Місце і роль міжнародних фінансів у сучасній світогосподарській системі. Формування світових фінансових центрів. Міжнародні економічні організації як суб'єкти міжнародних фінансів. Міжнародні та регіональні економічні структури. Особливості функціонування фінансової системи ЄС. Міжнародні фінансові інституції. Суб'єкти та види зовнішньоекономічної діяльності. Правові норми регулювання її. Валютний курс. Конвертованість валюти. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Єдиний митний тариф. Принципи оподаткування суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.

Питання для самоперевірки

- 1 В чому полягає економічна сутність і призначення міжнародних фінансів?
- 2 Розкрийте місце і роль міжнародних фінансів у сучасній світогосподарській системі.
- 3 Розкрийте сутність і особливості формування світових фінансових центрів.
- 4 Визначте особливості міжнародних економічних організацій як суб'єктів міжнародних фінансів.
- 5 Визначте особливості міжнародних і регіональних економічних структур.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ ТА ПІДГОТОВКИ ДО ІСПИТУ

Для повного уявлення про зміст дисципліни «Фінанси» рекомендовано до вивчення перелік таких питань:

- 1 Предмет науки про фінанси. Суб'єкти й об'єкти фінансових відносин.
- 2 Характеристика фінансів як історичної категорії, передумови виникнення їх.
- 3 Фінанси як економічна категорія: визначення, ознаки, зв'язок з грошима.
- 4 Фінансові категорії.
- 5 Зв'язок фінансів з іншими вартісними економічними категоріями (ціною, заробітною платою, кредитом).

6 Функції фінансів, їхній зв'язок. Дискусійні питання щодо функцій фінансів.

7 Суспільне призначення фінансів та об'єктивна необхідність їх.

8 Вплив фінансів на суспільне виробництво (якісний і кількісний вплив, напрями впливу) та роль їх у ринковій економіці.

9 Сутність, склад і характеристика фінансової системи за її внутрішньою будовою.

10 Взаємозв'язок між сферами і ланками фінансових відносин.

11 Сутність, склад і характеристика фінансової системи за її організаційною структурою.

12 Органи управління та інституції фінансової системи: склад, функції і зв'язок зі сферами і ланками фінансової системи.

13 Поняття і завдання фінансової політики, зв'язок її з економічною політикою. Фінансова стратегія і фінансова тактика.

14 Характеристика типів фінансової політики.

15 Зміст напрямів фінансової політики. Характеристика сучасної фінансової політики України за її окремими напрямами.

16 Фінансова політика в умовах фінансової кризи. Стабілізація фінансового стану в Україні та шляхи її забезпечення.

17 Поняття фінансового механізму і його складові елементи.

18 Зв'язок фінансового механізму з господарським механізмом і фінансовою політикою.

19 Фінансові методи впливу на соціально-економічний розвиток держави.

20 Характеристика форм фінансового забезпечення розширеного відтворення.

21 Фінансове регулювання як підсистема фінансового механізму. Методи фінансового регулювання.

22 Фінансове планування: сутність, завдання, принципи і методи. Роль фінансового планування під час переходу до ринку.

23 Зміст і призначення фінансового контролю, його об'єкти і суб'єкти. Функції суб'єктів фінансового контролю.

24 Характеристика видів, форм і методів фінансового контролю.

25 Система фінансових планів, характеристика їх.

26 Управління фінансами і його види. Об'єкти і суб'єкти управління, функції останніх. Менеджмент державних фінансів.

27 Фінансовий менеджмент підприємницьких структур.

28 Податковий менеджмент.

29 Характеристика фінансових важелів та стимулів як складових фінансового механізму. Фінансові показники.

30 Фінансові норми і нормативи. Фінансові стимули.

31 Правове регламентування фінансових відносин та фінансової діяльності.

32 Сутність фінансів підприємств, їхні функції та принципи організації.

33 Внутрішні та зовнішні фінансові відносини суб'єктів господарювання.

34 Порядок розподілу грошових надходжень від реалізації продукції, робіт і послуг.

35 Поняття фінансових ресурсів підприємств, характеристика їхнього складу.

36 Джерела формування фінансових ресурсів новостворюваних і функціонуючих підприємств.

37 Класифікація фінансових ресурсів.

38 Поняття доходів і витрат підприємства, класифікація їх. Фінансові результати діяльності підприємств та макро- і мікроекономічні чинники, які визначають їх.

39 Особливості фінансів установ і організацій соціальної сфери.

40 Характеристика методів організації фінансової діяльності підприємств (принципи, мета, зміст і роль кожного методу).

41 Особливості організації і функціонування фінансів підприємств різних форм власності та видів діяльності.

42 Сутність державних фінансів, призначення і роль їх. Становлення і розвиток державних фінансів України.

43 Фінансові ресурси держави, їхній склад і джерела формування. Фінансові методи державного регулювання економіки.

44 Об'єктивна необхідність, сутність і функції податків.

45 Класифікація податків за різними ознаками. Характеристика податків, виділених у процесі класифікації їх.

46 Прямі і непрямі податки: сутність, переваги і недоліки. Елементи системи оподаткування.

47 Взаємозв'язок між такими поняттями, як податки, податкова система і податкова політика.

48 Сутність і наукові принципи побудови податкової системи. Податкова система України: характеристика і принципи побудови.

49 Становлення та розвиток податкової системи України, її сучасний стан.

50 Економічний зміст, форма і матеріальне втілення бюджету. Відмінності бюджету від інших ланок фінансової системи.

51 Функції бюджету як економічної категорії.

52 Місце бюджету у розподілі вартості ВВП і шляхи його впливу на цей розподіл.

53 Державний бюджет як універсальний інструмент контролю і основний фінансовий план держави.

54 Роль бюджету у соціально-економічному розвитку держави. Бюджетна система: поняття, склад, принципи побудови.

55 Ієрархічна будова бюджетної системи України. Бюджетний устрій, його сутність і основи.

56 Критерії розмежування доходів і видатків між ланками бюджетної системи.

57 Міжбюджетні відносини і необхідність регулювання їх. Міжбюджетні трансферти. Зміст кожного з їхніх видів і практика використання в Україні.

58 Бюджетна резолюція, її зміст і призначення. Поняття бюджетного процесу і його етапи (зміст кожного, задіяні органи і їхні функції).

59 Бюджетні права органів законодавчої і виконавчої влади (Верховна Рада України, Президент, місцеві Ради народних депутатів, Кабінет Міністрів України, фінансові управління і відділи місцевих Рад).

60 Казначайська система виконання державного бюджету. Економічна сутність бюджетних доходів і видатків, форми вияву їх і матеріального втілення.

61 Взаємозв'язок бюджетних доходів і видатків з державними доходами і видатками.

62 Роль доходів і видатків державного бюджету в соціально-економічному розвитку країни.

63 Чинники, які визначають склад бюджетних доходів і вибір джерел формування їх.

64 Чинники, які визначають склад і структуру видатків бюджету. Класифікація бюджетних доходів.

65 Джерела формування доходів державного бюджету. Аналіз тенденцій, які простежуються в дохідній частині Державного бюджету України.

66 Загальний і спеціальний фонди Державного бюджету України.

67 Класифікація бюджетних видатків. Характеристика структури видатків Державного бюджету України.

68 Аналіз тенденцій, які простежуються у видатковій частині Державного бюджету України.

69 Секвестр: зміст поняття, мета і умови проведення. Захищені статті Державного бюджету України.

70 Бюджетне фінансування: сутність поняття, принципи і форми бюджетного фінансування.

71 Бюджетний дефіцит: сутність, причини виникнення і заходи щодо зменшення його розміру. Поняття касового дефіциту бюджету.

72 Джерела фінансування бюджетного дефіциту, економічні наслідки застосування їх.

73 Поняття місцевих фінансів, склад і призначення. Складові елементи фінансів місцевих органів влади.

74 Об'єкти і суб'єкти місцевих фінансів. Економічна сутність, форма прояву і матеріальний зміст місцевих бюджетів.

75 Ієрархічна будова місцевих бюджетів. Склад і структура доходів місцевих бюджетів. Власні і передані доходи.

76 Склад і структура видатків місцевих бюджетів. Поточні видатки і видатки розвитку.

77 Зміцнення фінансової незалежності місцевого самоврядування в Україні.

78 Необхідність створення та призначення державних цільових фондів. Принципи організації їх.

79 Сутність державного кредиту, необхідність його і роль у формуванні фінансових ресурсів держави. Відмінності державного кредиту від банківського.

80 Функції державного кредиту.

81 Види і форми державного кредиту, зміст і характеристика їх. Класифікація державних позик.

82 Поняття державного боргу. Поточний і капітальний державний борг. Вплив державного боргу на фінансову безпеку держави.

83 Методи управління державним боргом, характеристика їх.

84 Зовнішній і внутрішній державний борг України: склад, причини виникнення, наслідки існування та заходи щодо його скорочення.

85 Обслуговування державного боргу.

86 Економічна необхідність, передумови виникнення і роль страхування. Особливості фінансових відносин у сфері страхування.

87 Поняття страхування, його функції та ознаки. Суб'єкти страхових відносин: страховик, страхувальник, застрахований і отримувач.

88 Formи і методи страхового захисту. Характеристика системи страхових фондів.

89 Класифікація страхування за об'єктами і за ознакою ризику. Характеристика майнового, особистого, соціального, медичного страхування, а також страхування відповідальності і фінансових ризиків.

90 Поняття страхового ринку, його організаційна структура. Державний нагляд за страховою діяльністю в Україні, його організація і зміст.

91 Розвиток страхового ринку в Україні, його стан на сучасному етапі.

92 Поняття фінансового ринку і його сегментів. Передумови виникнення фінансового ринку, його роль у ринковій економіці.

93 Взаємозв'язок фінансового ринку зі сферами і ланками фінансової системи і його місце у розподільних процесах.

94 Призначення і функції грошового ринку, ринку кредитних ресурсів, ринку цінних паперів і ринку фінансових послуг.

95 Класифікація фондового ринку (за характером руху інструментів і за формою його організації).

96 Суб'єкти фінансового ринку (емітенти, інвестори, посередники, інфраструктура); склад і роль кожної групи суб'єктів.

97 Місце і роль держави на фінансовому ринку. Поняття і характеристика цінних паперів згідно з чинним законодавством.

98 Характеристика інструментів фінансового ринку, склад їх. Інструменти власності і позики. Похідні цінні папери.

99 Характеристика і призначення державних цінних паперів. Фондова біржа та її функції.

100 Сутність, призначення і роль міжнародних фінансів. Світові фінансові потоки: валютні, кредитні, фінансові ринки, характеристика їх.

101 Фінанси ООН і ЄС.

102 Міжнародні фінансові інституції, їхні завдання, сфери діяльності, формування капіталів та ресурсів (Міжнародний валютний фонд, Група Світового банку, Банк міжнародних розрахунків, Європейський інвестиційний банк, Європейський банк реконструкції та розвитку).

ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ЩОДО НАПИСАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Контрольна робота як важлива форма навчального процесу має навчити студентів самостійно узагальнювати і викладати літературні джерела, статистичні та інші матеріали, взяті з практики роботи фінансових органів, податкових інспекцій, підприємств.

Контрольна робота визначає, наскільки глибоко студент засвоїв курс і вміє самостійно викладати окремі питання в рамках обраної теми.

У контрольній роботі студент повинен показати:

- знання і правильне розуміння закономірностей, що складаються у фінансовій сфері;

- вміння використовувати літературні джерела, аналізувати практичний матеріал і викладати свої міркування з того чи іншого питання;

- вміння використовувати теоретичні знання в процесі аналізу конкретних цифрових даних.

Студентам дозволяється виконувати контрольну роботу на іншу тему згідно з напрямом їхньої практичної діяльності, але в цьому разі обрана тема та план роботи мають бути узгоджені з викладачем дисципліни «Фінанси».

У процесі написання контрольних робіт необхідно використати статистичний матеріал. Можна також використати практичний матеріал, зібраний за місцем роботи. Практичний матеріал треба подати у формі таблиць, схем, діаграм, графіків.

Варіанти контрольних робіт вибираються залежно від початкової літери прізвища студента (таблиця 1).

Таблиця 1

Початкова літера прізвища студента	Варіант контрольної роботи (один на вибір)
А, Б, В, Г, Д	1—5
Е, Є, Ж, З, І, Ї, К	6—10
Л, М, Н	11—15
О, П, Р, С	16—20
Т, У, Ф, Х	21—25
Ц, Ч, Ш, Щ, Ю, Я	26—30

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ТА ЗАХИСТУ РОБОТИ, КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ

У процесі написання контрольної роботи слід дотримуватись таких вимог:

- відповідність основних положень роботи законам України, Указам Президента та постановам уряду України;

- змістовність і конкретність викладення;

- достатня повнота викладення питання, тобто слід повністю розкрити явище або елементи досліджуваного процесу, розглянути всі сторони проблеми;
- завершеність викладенняожної думки;
- виключення повторів;
- економічна грамотність;
- акуратне оформлення контрольної роботи.

Контрольну роботу слід виконувати самостійно з дотриманням її чіткої і логічної структури. Якщо в ній наводяться окремі цитати з наукових статей чи монографій, то потрібно вказати автора роботи, її назгу, місце і рік видання, сторінки. Щодо цифрових даних, які наводяться в контрольній роботі, на них так само мають бути посилання. Якщо аналізується практичний матеріал, то слід вказати конкретний об'єкт аналізу.

Особливу увагу слід приділяти правильній побудові і наочності таблиць, графіків і діаграм. Вони мають бути логічним продовженням викладених теоретичних положень і служити основою для відповідних висновків. Заголовки таблиць, схем, графіків і діаграм мають відображати основний зміст ілюстрованого матеріалу. У таблицях мають бути вказані одиниці виміру, назва об'єкта і часовий простір дослідження, у графіках та діаграмах — масштаб. Таблицям та іншим видам графічного матеріалу рекомендується давати окрему нумерацію.

Необхідно простежити, щоб у роботі не було повторів і суперечностей між окремими її положеннями.

Обсяг контрольної роботи має бути в межах 15—20 сторінок стандартного формату. Зміст роботи має відповідати плану, який у свою чергу має відображати сутність теми, що розглядається, її внутрішню структуру і логіку дослідження.

У завданнях до контрольної роботи наведені рекомендовані типові плани. Студент може відступити від типового плану, але слід чітко дотримуватися логіки викладення матеріалу і загальних вимог до написання контрольної роботи.

Під час написання контрольної роботи слід ознайомитись із законодавчими і нормативними документами з обраної теми, публікаціями в періодичних виданнях, підібрати монографічну літературу.

Оформлення контрольної роботи

Контрольна робота має бути написана чітким, розбірливим почерком або надрукована на машинці чи набрана на комп’ютері. Під час оформлення контрольної роботи слід дотримуватися встановлених стандартом вимог:

1 Текст роботи слід писати з одного боку аркуша білого паперу формату А4, шрифт — 14, інтервал між рядками — 1,5. Кожна сторінка обмежується полями: зліва — 20 мм, справа — 10 мм, зверху — 20 мм, знизу — 20 мм.

2 Нумерація сторінок проставляється, починаючи з плану роботи. Титульний аркуш вважається першою сторінкою, і номер на ньому не ставиться.

3 Наприкінці текстової частини роботи студент ставить свій підпис і дату виконання роботи.

4 Бібліографія містить перелік літератури та інших джерел, використаних під час написання роботи. Список використаної літератури оформлюють у такому порядку:

- а) законодавчі матеріали;
- б) Укази Президента України;
- в) постанови і декрети уряду;
- г) статистичні збірники;

д) інструктивні матеріали (інструкції, службові листи і роз'яснення тощо) у хронологічній послідовності;

е) спеціальна економічна література та публікації в періодичних виданнях (в алфавітному порядку за прізвищами авторів, а колективні монографії — за назвою роботи).

5 Усі джерела, включені до списку літератури, нумеруються послідовно. Завершену контрольну роботу студенти подають на кафедру згідно із встановленим терміном.

6 Роботи, які не відповідають установленим вимогам, повертаються на доопрацювання.

7 Контрольна робота оцінюється за результатами захисту («зараховано», «не зараховано»). Студент, який отримав на захисті своєї контрольної роботи «не зараховано», не допускається до іспиту з даної дисципліни.

ЗАВДАННЯ ДО КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

З ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСИ»

Варіант 1

1 Сутність, призначення і роль фінансів у суспільному відтворювальному процесі.

2 Проведіть експертне оцінювання обсягу, темпів зростання і структури ВВП в Україні та країнах із розвиненою ринковою економікою (країна на вибір студента). Виявіть тенденції і чинники впливу.

3 Виберіть правильну відповідь до тестових завдань: 2, 5, 9, 12, 24, 30, 45, 50, 55.

Варіант 2

1 Теоретична сутність фінансової системи України та основні принципи її побудови.

2 Здійсніть порівняльний аналіз джерел фінансування бюджетного дефіциту 2018–2020 рр. та зробіть висновки щодо державної бюджетної політики України.

3 Виберіть правильну відповідь до тестових завдань: 1, 4, 7, 21, 31, 38, 42, 53, 61.

Варіант 3

1 Сутність, типи та напрями фінансової політики України.

2 Проведіть SWOT-аналіз ситуації.

Опис ситуації: в умовах постійно низьких темпів зростання ВВП уряд планує провести податкову реформу, яка передбачає суттєве зниження ставок основних бюджетоутворювальних податків – податку на прибуток підприємств, податку на доходи фізичних осіб, податку на додану вартість – з метою стимулювання ділової активності. Проведіть SWOT-аналіз податкової реформи.

	<i>Позитивний вплив</i>	<i>Негативний вплив</i>
Внутрішнє середовище (чинники, що підконтрольні суб'єкту)	<i>Визначте сильні сторони</i>	<i>Визначте слабкі сторони</i>
Зовнішнє середовище (чинники, що непідконтрольні суб'єкту)	<i>Визначте можливості</i> (чинники-сприяння)	<i>Визначте загрози</i> (чинники-перешкоди)

3 Виберіть правильну відповідь до тестових завдань: 2, 8, 11, 25, 33, 44, 55, 66.

Варіант 4

1. Фінансові ресурси підприємств: склад і характеристика.

2 Проаналізуйте динаміку та структуру державного боргу України упродовж трьох останніх років та зробіть відповідні висновки.

3 Виберіть правильну відповідь до тестових завдань: 4, 9, 18, 28, 38, 48, 58, 68, 70.

Варіант 5

1 Бюджетна система України та бюджетний процес.

2 Охарактеризуйте функції і повноваження учасників бюджетного процесу на місцевому рівні на прикладі бюджету міста Харків.

3 Виберіть правильну відповідь до тестових завдань: 2, 12, 22, 32, 42, 52, 60, 62, 72.

Варіант 6

1 Зміст і склад державних фінансів України.

2 Обґрунтуйте управлінські рішення в поданій нижче ситуації.

Опис ситуації: корпорація планує внести зміни у свою дивідендну політику, а саме частину дивідендів виплатити не в грошовій формі, а у вигляді додатково емітованих акцій. Проведіть SWOT-аналіз таких змін у дивідендній політиці та обґрунтуйте на цій основі управлінські рішення.

	<i>Позитивний вплив</i>	<i>Негативний вплив</i>
Внутрішнє середовище (чинники, що підконтрольні суб'єкту)	<i>Визначте сильні сторони</i>	<i>Визначте слабкі сторони</i>
Зовнішнє середовище (чинники, що непідконтрольні суб'єкту)	<i>Визначте можливості</i> (чинники-сприяння)	<i>Визначте загрози</i> (чинники-перешкоди)

3 Виберіть правильну відповідь до тестових завдань: 3, 13, 19, 23, 27, 37, 43, 53, 63.

Варіант 7

1 Фонди фінансових ресурсів цільового призначення.

2 Проаналізуйте динаміку та структуру державного боргу України упродовж двох останніх років, виявіть причини його виникнення і зростання.

3 Виберіть правильну відповідь до тестових завдань: 5, 13, 25, 31, 39, 45, 56, 65, 70.

Варіант 8

1 Економічна сутність і роль податків у формуванні державних фінансів України.

2 Проаналізуйте динаміку основних статей видатків Державного бюджету України за останні три роки, виявіть наслідки в економіці та обґрунтуйте управлінські рішення.

3 Виберіть правильну відповідь до тестових завдань: 7, 17, 27, 37, 47, 57, 64, 67, 75.

Варіант 9

1 Державний кредит.

2 Проведіть SWOT-аналіз ситуації.

Опис ситуації: фінансова глобалізація має як позитивні, так і негативні наслідки. Проведіть SWOT-аналіз позитивних і негативних наслідків і обґрунтуйте на цій основі можливі наслідки для держави. У разі потреби в зовнішньому фінансуванні держава може:

- залучити позику МВФ;
- емітувати облігації зовнішньої позики на міжнародних фінансових ринках.

Проведіть SWOT-аналіз застосування кожного варіанта і обґрунтуйте на цій основі управлінське рішення.

	<i>Позитивний вплив</i>	<i>Негативний вплив</i>
Внутрішнє середовище (чинники, що підконтрольні суб'єкту)	<i>Визначте сильні сторони</i>	<i>Визначте слабкі сторони</i>
Зовнішнє середовище (чинники, що непідконтрольні суб'єкту)	<i>Визначте можливості</i> (чинники-сприяння)	<i>Визначте загрози</i> (чинники-перешкоди)

3 Виберіть правильну відповідь до тестових завдань: 6, 16, 26, 29, 36, 46, 56, 66, 73.

Варіант 10

1 Соціально-економічний зміст і роль страхування в умовах розвитку економіки в Україні.

2 Дайте порівняльну характеристику наведених нижче понять за вказаними параметрами.

Параметри, за якими проводиться порівняння	Ринок грошей	Ринок капіталів
Товар, яким торгують на ринку		
Фінансові інструменти, які обертаються на ринку		
Суб'єкти ринку		
Мотиви учасників ринку		
Орган, який здійснює регулювання діяльності на ринку		

3 Виберіть правильну відповідь до тестових завдань: 9, 19, 29, 39, 49, 59, 64, 68, 72.

Варіант 11

1 Основи організації фінансового ринку.

2 Проведіть SWOT-аналіз ситуації.

Опис ситуації: корпорація має намір закупити інноваційне обладнання для випуску нової продукції. Для фінансування цих витрат планується залучити тільки одне джерело фінансування. Проведіть SWOT-аналіз застосування корпорацією кожного із можливих джерел фінансування капіталовкладень; обґрунтуйте на підставі проведеного аналізу управлінське рішення про використання конкретного джерела.

Можливі джерела фінансування:

- емісія та розміщення акцій;
- емісія та розміщення облігацій;
- отримання середньострокового банківського кредиту.

Проведіть SWOT-аналіз застосування кожного варіанта і обґрунтуйте на цій основі управлінське рішення.

	<i>Позитивний вплив</i>	<i>Негативний вплив</i>
Внутрішнє середовище (чинники, що підконтрольні суб'єкту)	<i>Визначте сильні сторони</i>	<i>Визначте слабкі сторони</i>
Зовнішнє середовище (чинники, що непідконтрольні суб'єкту)	<i>Визначте можливості (чинники-сприяння)</i>	<i>Визначте загрози (чинники-перешкоди)</i>

3 Виберіть правильну відповідь до тестових завдань: 8, 18, 28, 38, 48, 58, 61, 68, 75.

Варіант 12

1 Поняття, призначення та функції міжнародних фінансів.

2 Проаналізуйте доходи і видатки місцевих бюджетів за складом та структурою упродовж 2018–2020 рр. (на прикладі бюджету міста Харків), зробіть висновки щодо фінансового потенціалу міста та обґрунтуйте управлінські рішення щодо шляхів його зміцнення.

3 Виберіть правильну відповідь до тестових завдань: 1 ,14, 24, 34, 44, 54, 64, 68.

Варіант 13

1 Податкова політика України і проблеми її вдосконалення.

2 Проведіть SWOT-аналіз ситуації.

Опис ситуації: фінансова глобалізація має як позитивні, так і негативні наслідки. Проведіть SWOT-аналіз позитивних і негативних наслідків і обґрунтуйте на цій підставі можливі наслідки для держави. У разі потреби в зовнішньому фінансуванні держава може:

- залучити позику МВФ;

- емітувати облігації зовнішньої позики на міжнародних фінансових ринках.

Проведіть SWOT-аналіз застосування кожного варіанта і обґрунтуйте на цій підставі управлінське рішення.

	<i>Позитивний вплив</i>	<i>Негативний вплив</i>
Внутрішнє середовище (чинники, що підконтрольні суб'єкту)	<i>Визначте сильні сторони</i>	<i>Визначте слабкі сторони</i>
Зовнішнє середовище (чинники, що непідконтрольні суб'єкту)	<i>Визначте можливості (чинники-сприяння)</i>	<i>Визначте загрози (чинники-перешкоди)</i>

3 Виберіть правильну відповідь до тестових завдань: 3, 8, 11, 27, 36, 46, 56, 66, 73.

Варіант 14

1 Грошово-кредитна система Японії.

2 Проведіть експертне оцінювання обсягу, темпів зростання і структури ВВП в Україні та США. Виявіть тенденції і чинники впливу. Зробіть висновки.

3 Виберіть правильну відповідь до тестових завдань: 1, 7, 21, 35, 41, 50, 52, 61, 74.

Варіант 15

1 Податковий борг в Україні: причини виникнення, соціально-економічні наслідки та шляхи його зменшення.

2 Проведіть експертне оцінювання обсягу, темпів зростання і структури ВВП в Україні та Данії. Виявіть тенденції і чинники впливу.

3 Виберіть правильну відповідь до тестових завдань: 3, 9, 13, 23, 33, 43, 53, 63, 74.

Варіант 16

1 Місцеві податки і збори, роль їх у формуванні місцевих бюджетів.

2 Дайте порівняльну характеристику наведених нижче понять за вказаними параметрами.

Параметри, за якими проводиться порівняння	Прямі податки	Непрямі податки
Об'єкт		
Суб'єкт		
Ставки		
Джерело сплати		
Податкова квота		
Переваги		
Недоліки		

Проаналізуйте динаміку зростання або зниження податків за три роки та їхній вплив на економіку України.

3 Виберіть правильну відповідь до тестових завдань: 1, 11, 21, 31, 41, 51, 61, 71, 75.

Варіант 17

1 Роль бюджету в економічному і соціальному розвитку держави.

2 Заповніть таблицю, використовуючи статистичні дані Державної казначейської служби України, та проаналізуйте динаміку і структуру видатків Державного бюджету України (не менше ніж за п'ять останніх років). Визначте сучасні тенденції та обґрунтуйте чинники, що впливають на них.

Видатки бюджету за функціональною класифікацією видатків	Роки				
Оборона					
Освіта					
Охорона здоров'я					
Економічна діяльність					
Соціальний захист та соціальне забезпечення					
Інші					

3 Виберіть правильну відповідь до тестових завдань: 4, 14, 24, 34, 44, 54, 64, 68, 74.

Варіант 18

1 Джерела формування фінансових ресурсів для здійснення інвестиційної діяльності в Україні.

2 Проведіть SWOT-аналіз ситуації.

Опис ситуації: корпорація має намір закупити інноваційне обладнання для випуску нової продукції. Для фінансування цих витрат планується залучити тільки одне джерело фінансування. Проведіть SWOT-аналіз застосування корпорацією кожного із можливих джерел фінансування капіталовкладень; обґрунтуйте на основі проведеного аналізу управлінське рішення про використання конкретного джерела.

Можливі джерела фінансування:

- емісія та розміщення облігацій;
- отримання середньострокового банківського кредиту.

Проведіть SWOT-аналіз застосування кожного варіанта і обґрунтуйте на цій підставі управлінське рішення.

	Позитивний вплив	Негативний вплив
Внутрішнє середовище (чинники, що підконтрольні суб'єкту)	<i>Визначте сильні сторони</i>	<i>Визначте слабкі сторони</i>
Зовнішнє середовище (чинники, що непідконтрольні суб'єкту)	<i>Визначте можливості (чинники-сприяння)</i>	<i>Визначте загрози (чинники-перешкоди)</i>

3 Виберіть правильну відповідь до тестових завдань: 2, 9, 19, 29, 39, 49, 59, 69, 71.

Варіант 19

1 Охарактеризуйте соціально-економічну сутність бюджету. Види бюджетів України. Доходи й видатки Державного бюджету.

2 Проведіть експертне оцінювання обсягу, темпів зростання і структури ВВП в Україні та Японії. Виявіть тенденції і чинники впливу.

3 Виберіть правильну відповідь до тестових завдань: 6, 15, 26, 36, 46, 52, 62, 72, 74.

Варіант 20

1 Поясніть економічну сутність державного кредиту, його роль у формуванні додаткових фінансових ресурсів держави й покритті бюджетного дефіциту.

2 Проведіть SWOT-аналіз ситуації.

Опис ситуації: національна економіка переживає економічне піднесення, завдяки чому суттєво зросли доходи державного бюджету. На цій підставі уряд планує підвищити рівень соціального забезпечення – розміри пенсій і соціальних допомог. Проведіть SWOT-аналіз запланованого урядом рішення.

	<i>Позитивний вплив</i>	<i>Негативний вплив</i>
Внутрішнє середовище (чинники, що підконтрольні суб'єкту)	<i>Визначте сильні сторони</i>	<i>Визначте слабкі сторони</i>
Зовнішнє середовище (чинники, що непідконтрольні суб'єкту)	<i>Визначте можливості (чинники-сприяння)</i>	<i>Визначте загрози (чинники-перешкоди)</i>

3 Виберіть правильну відповідь до тестових завдань: 3, 7, 17, 27, 38, 49, 59, 69, 70.

Варіант 21

1 Економічна сутність та призначення фінансових ресурсів. Назвіть структуру фінансових ресурсів у державі.

2 Проведіть експертне оцінювання обсягу, темпів зростання і структури ВВП в Україні та Німеччини. Виявіть тенденції і чинники впливу.

3 Виберіть правильну відповідь до тестових завдань: 2, 7, 23, 35, 43, 50, 53, 61, 74.

Варіант 22

1 Призначення і роль фінансового механізму, його склад і структура.

2 Заповніть таблицю, використовуючи статистичні дані Державної казначейської служби України, та визначте сальдо бюджету. Окресліть чинники, що впливають на сальдо бюджету, та обґрунтуйте можливі наслідки дефіциту або профіциту Державного бюджету України.

Рік	Доходи Державного бюджету України	Видатки Державного Бюджету України	Сальдо Бюджету

3 Виберіть правильну відповідь до тестових завдань: 7, 18, 25, 31, 40, 52, 61, 70, 73.

Варіант 23

1 Фінансова система України і перспективи її розвитку.

2 Проаналізуйте динаміку дохідних статей Державного бюджету України, які становлять найбільш питому вагу за останні п'ять років. Виявіть тенденції і чинники впливу.

3 Виберіть правильну відповідь до тестових завдань: 4, 16, 24, 37, 44, 55, 66, 69, 74.

Варіант 24

1 Світова валютна система та міжнародні розрахунки.

2 Заповніть таблицю, використовуючи статистичні дані Державної казначейської служби України, та проаналізуйте динаміку і структуру доходів Державного бюджету України. Визначте сучасні тенденції та обґрунтуйте чинники, що впливають на формування їх.

Рік	Податкові надходження	Доходи неподаткового характеру		
		Неподаткові надходження	Доходи від операцій із капіталом	Офіційні трансферти

3 Виберіть правильну відповідь до тестових завдань: 8, 19, 29, 33, 44, 59, 67, 73, 75.

Варіант 25

1 Сутність фінансового ринку, його роль у мобілізації та розподілі фінансових ресурсів.

2 Проведіть аналіз структури та динаміки видатків Державного бюджету України за поточний і два попередніх роки, використовуючи дані Міністерства фінансів України. Проаналізуйте чинники, що впливають на структуру видатків державного бюджету України, та обґрунтуйте управлінське рішення щодо міжбюджетного розподілу та перерозподілу видатків.

3 Виберіть правильну відповідь до тестових завдань: 4, 14, 27, 34, 44, 56, 69, 67, 74.

Варіант 26

1 Державні і громадські фонди цільового призначення.

2 Проведіть аналіз структури та динаміки доходів Державного бюджету України за поточний і два попередніх роки, використовуючи дані Міністерства фінансів України. Виокремте ті чинники, які мають найважливіший вплив у поточному році на формування доходів бюджету державного бюджету України, та обґрунтуйте управлінське рішення щодо статей доходів.

3 Виберіть правильну відповідь до тестових завдань: 8, 14, 27, 38, 44, 58, 60, 67, 70.

Варіант 27

1 Фінанси як економічна категорія: визначення, ознаки, зв'язок із грошима. Зв'язок фінансів з іншими вартісними економічними категоріями (ціною, заробітною платою, кредитом).

2 Охарактеризуйте Державний бюджет України з точки зору співвідношення доходів та видатків у 2016–2020 рр. Визначте співвідношення бюджетного дефіциту (профіциту) і видатків (доходів) Державного бюджету. Оцініть динаміку бюджетного дефіциту (профіциту). Зробіть висновки.

Показники	Роки						
	2016	2017	2018	2019	2020	2020 р.	у відсотках до 2016 р.
Доходи Державного бюджету України, млн грн							
Видатки Державного бюджету України, млн грн							

3 Виберіть правильну відповідь до тестових завдань: 8, 18, 29, 39, 42, 57, 62, 69, 72.

Варіант 28

1 На прикладі трьох іноземних країн здійсніть порівняльну характеристику світових систем пенсійного забезпечення і страхування, виявіть спільні та відмінні риси їхнього функціонування, зробіть висновки та обґрунтуйте управлінські рішення щодо пенсійного забезпечення трьох країн та України.

2 Виберіть правильну відповідь до тестових завдань: 7, 17, 27, 35, 45, 58, 60, 65, 75.

Варіант 29

1 Органи управління і фінансові інститути фінансової системи: склад, функції і зв'язок зі сферами і ланками фінансової системи.

2 Проаналізуйте динаміку та структуру державного боргу України упродовж п'яти останніх років і зробіть відповідні висновки. Вкажіть шляхи вдосконалення для зменшення цього боргу.

3 Виберіть правильну відповідь до тестових завдань: 1, 13, 27, 38, 43, 53, 63, 67, 73.

Варіант 30

1 Характеристика методів організації фінансової діяльності підприємств (принципи, мета, зміст і роль кожного методу).

2 Проведіть аналіз структури та динаміки доходів Державного бюджету України за поточний і два попередніх роки, використовуючи дані Міністерства фінансів України. Виокремте ті чинники, які мають найважливіший вплив у поточному році на формування доходів бюджету державного бюджету України, та обґрунтуйте управлінське рішення щодо статей доходів.

3 Виберіть правильну відповідь до тестових завдань: 2, 11, 22, 31, 45, 52, 61, 64, 71.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДО КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

1 Фінанси – це:

V1 гроші;

V2 грошові потоки;

V3 економічні відносини, пов'язані з формуванням, розподілом та використанням фондів грошових коштів;

V4 економічні відносини, пов'язані з виробництвом і реалізацією продукції.

2 Об'єктами фінансових відносин є:

V1 валовий внутрішній продукт, національне багатство;

V2 держава, підприємства, громадяни;

V3 доходи, податки, збори;

V4 грошові доходи.

3 Суб'єктами фінансових відносин є:

V1 валовий внутрішній продукт, національне багатство;

V2 держава, підприємства, громадяни;

V3 доходи, податки, збори;

V4 грошові доходи.

4 Суть розподільчої функції фінансів полягає:

V1 у здатності фінансів кількісно відображати економічні процеси розподілу;

V2 перетворенні вартості ВВП і національного багатства у конкретні види доходів;

V3 розподілі ВВП і національного багатства у результаті кримінальних порушень;

V4 формуванні централізованих фондів.

5 Характерними ознаками фінансів є:

V1 рух матеріальних ресурсів між суб'єктами господарювання, грошовий характер, дія економічних законів;

V2 існування держави, максимізація прибутку, грошова форма відносин;

V3 рух вартості від одного суб'єкта до іншого, формування доходів та здійснення витрат, обмінно-розподільчий характер;

V4 обмінно-розподільчий характер, рух вартості від одного суб'єкта до іншого, грошова форма відносин, формування доходів та здійснення витрат.

6 Фінансова система за внутрішньою структурою – це:

V1 сукупність відносно відособлених взаємопов'язаних сфер і ланок, які відображають специфічні форми та методи фінансових відносин;

V2 сукупність фінансових органів та інституцій, які управляють грошовими потоками;

V3 сукупність міністерств та відомств;

V4 сфера фінансів суб'єктів господарювання та сфера міжнародних фінансів.

7 Фінансова система за організаційною будовою – це:

V1 сукупність відносно відособлених взаємопов'язаних сфер і ланок, які відображають специфічні форми та методи фінансових відносин;

V2 сукупність фінансових органів та інституцій, які управляють грошовими потоками;

V3 сукупність міністерств та відомств;

V4 сфера фінансів суб'єктів господарювання та сфера міжнародних фінансів.

8 До складу державних фінансів не входять:

- V1 державний бюджет;
- V2 державний кредит;
- V3 позабюджетні спеціальні фонди;
- V4 фінанси підприємств колективної форми власності.

9 Базовою ланкою фінансової системи країни є фінанси підприємств, тому що:

- V1 для них є характерною висока регламентація державних фінансових відносин;
- V2 у них є власні доходи;
- V3 саме тут утворюється переважна частина фінансових ресурсів держави;
- V4 правильної відповіді немає.

10 Основними формами фінансового забезпечення не є:

- V1 фінансове регулювання;
- V2 самофінансування;
- V3 кредитування;
- V4 акціонерний капітал.

11 Інструментами впливу методу фінансового регулювання є (дві правильні відповіді):

- V1 податки, внески і відрахування;
- V2 стимули та санкції;
- V3 норми і нормативи;
- V4 субсидії і дотації.

12 До видів важелів управління фінансовим механізмом не відносять:

- V1 норми і нормативи;
- V2 стимули та санкції;
- V3 умови і порядок формування доходів, нагромаджень, фондів;
- V4 порядок здійснення витрат, умови і принципи фінансування та кредитування.

13 Напрямами важелів впливу фінансового механізму є:

V1 податки, внески і відрахування;

V2 норми і нормативи;

V3 стимули та санкції;

V4 фінансове забезпечення та фінансове регулювання.

14 Фінанси підприємства – це:

V1 кошти, які зберігаються у касі бухгалтерії підприємства;

V2 кошти, що є на рахунку підприємства в банку;

V3 готівкові та безготівкові кошти працівників підприємства;

V4 сукупність обмінно-розподільчих відносин, що виникають на підприємстві у процесі формування, розміщення і використання фінансових ресурсів, здійснення витрат, отримання і розподілу доходів.

15 До зовнішніх фінансових відносин підприємства входять:

V1 відносини обміну та перерозподілу;

V2 відносини розподілу та перерозподілу;

V3 відносини обміну та розподілу;

V4 всі відповіді правильні.

16 Внутрішні фінансові відносини підприємства мають характер:

V1 обмінний та перерозподільчий;

V2 розподільчий та перерозподільчий;

V3 обмінний та розподільчий;

V4 розподільчий.

17 Державний бюджет – це:

V1 інструмент забезпечення фінансовими ресурсами суб'єктів господарювання;

V2 система бюджетних відносин з приводу формування і використання державних фінансових ресурсів для виконання державою властивих їй функцій;

V3 грошові відносини з приводу передачі у тимчасове користування грошових коштів на умовах повернення, сплачуваності, терміновості й забезпеченості;

V4 прогноз економічного і соціального розвитку суспільства.

18 Бюджетний устрій — це:

- V1 об'єднання всіх ланок бюджету;
- V2 консолідований бюджет України;
- V3 організація і принципи побудови бюджетної системи;
- V4 принципи бюджетного процесу.

19 Бюджетний період в Україні триває:

- V1 з 1 квітня по 31 березня;
- V2 немає правильної відповіді;
- V3 з 1 січня по 31 грудня;
- V4 з 1 грудня по 30 листопада.

20 Бюджетний дефіцит характеризується як:

- V1 перевищення доходів над видатками;
- V2 сума субвенцій, наданих місцевим бюджетам;
- V3 перевищення видатків над доходами;
- V4 обсяг поточних видатків бюджету.

21 Управління державними фінансами включає:

- V1 методи управління;
- V2 органи управління;
- V3 форми управління;
- V4 всі відповіді правильні.

22 Внутрішні державні позики — це:

- V1 емісія цінних паперів комерційними банками;
- V2 надходження від урядів інших держав;
- V3 надходження від міжнародних фінансових організацій;
- V4 розміщення цінних паперів серед юридичних і фізичних осіб-резидентів.

23 Фінансовими інструментами формування доходів Державного бюджету є:

- V1 плата, збори, відрахування, податки;
- V2 емісія, позики, збори, пеня;

V3 плата, збори, штрафи, емісія;
V4 пеня, штрафи, дивіденди, податки.

24 Податки виникли внаслідок:

V1 розвитку торгівлі;
V2 становлення промисловості;
V3 виникнення держави;
V4 всі відповіді правильні.

25 Податкова система – це:

V1 сукупність податків і зборів (обов'язкових платежів до бюджетів та до державних цільових фондів, що справляються у встановленому законами України порядку);

V2 сукупність податків, встановлених законодавчою владою, які стягаються виконавчими органами, а також методи та принципи побудови податків;

V3 сукупність місцевих податків та зборів;
V4 всі відповіді правильні.

26 Чи можуть бути змінені ставки податків і зборів протягом бюджетного року?

V1 ні;

V2 так;

V3 не можуть, за винятком випадків, пов'язаних із застосуванням антидемпінгових, компенсаційних і спеціальних заходів відповідно до законів України;

V4 всі відповіді правильні.

27 Державні цільові фонди формуються за рахунок:

V1 податків і зборів з фізичних осіб;
V2 податків і зборів з юридичних осіб;
V3 податків і зборів з фізичних та юридичних осіб;
V4 надходжень, визначених законодавством.

28 Забезпечення соціальної підтримки малозабезпечених верств населення – це принцип:

V1 стимулювання розвитку підприємницької діяльності;
V2 принцип рівності;

V3 принцип соціальної справедливості;

V4 всі відповіді правильні.

29 Податкову систему в цілому характеризують такі умови оподаткування, як:

V1 порядок встановлення і введення в дію податків;

V2 порядок розподілу податків між бюджетами різних рівнів;

V3 фінансові відносини між державою та платником податку;

V4 всі відповіді правильні.

30 Податки характеризують як:

V1 збори, відрахування, платежі підприємств у міністерства;

V2 фінансові відносини між державою і підприємствами, побудовані на основі еквівалентності;

V3 обов'язкові платежі, що сплачуються юридичними і фізичними особами до бюджету в розмірі й терміни, встановлені законодавством;

V4 дохід (прибуток) підприємства, що перераховується до бюджету.

31 Податкова система характеризується як:

V1 сукупність податків, які встановлює держава;

V2 сукупність зборів, які встановлює держава;

V3 сукупність податків і зборів, які встановлює держава;

V4 сукупність обов'язкових платежів до бюджетів різних рівнів, а також до державних цільових фондів.

32 Бюджет як економічна категорія — це:

V1 план утворення і використання фінансових ресурсів для забезпечення функцій, які здійснюються органами державної влади України та місцевими органами самоврядування;

V2 загальнодержавний фонд коштів, з якого органи державної влади отримують кошти для матеріального забезпечення свого функціонування;

V3 відносини щодо формування на загальнодержавному і регіональному рівнях централізованих фондів, призначених для реалізації функцій держави;

V4 загальне можливе обчислення майбутніх видатків та очікуваних для покриття їх доходів держави з підведеним повним балансом, складеним відносно майбутнього періоду.

33 Бюджет держави є складовою ланкою:

V1 фінансів підприємств;

V2 місцевих фінансів;

V3 державних фінансів;

V4 міжнародних фінансів.

34 Об'єктом бюджетного перерозподілу є:

V1 система доходів бюджету;

V2 національний дохід;

V3 сума дивідендів на акції;

V4 система видатків бюджету.

35 Бюджетний процес охоплює стадії:

V1 складання проекту бюджету, розгляд і затвердження бюджету, виконання бюджету, складання звіту про виконання бюджету і його затвердження;

V2 складання проекту бюджету, розгляд бюджету, затвердження бюджету, виконання бюджету;

V3 складання проекту бюджету, розгляд проекту бюджету, затвердження бюджету, складання і затвердження звіту про виконання бюджету;

V4 складання проекту бюджету, розгляд і затвердження бюджету, складання бюджетного розпису, виконання бюджету.

36 Бюджетний устрій — це:

V1 консолідований бюджет України;

V2 об'єднання всіх ланок бюджету;

V3 принципи бюджетного процесу;

V4 організація і принципи побудови бюджетної системи.

37 Бюджетна система характеризується як:

- V1 сукупність податків, зборів і платежів;
- V2 сукупність бюджетних відносин між державою і юридичними та фізичними особами;
- V3 організаційне об'єднання всіх ланок державного бюджету на єдиних принципах;
- V4 баланс доходів і видатків держави.

38 Бюджетна система України представлена:

- V1 місцевими бюджетами і державними цільовими фондами;
- V2 Державним бюджетом і державними цільовими фондами;
- V3 Державним та місцевими бюджетами;
- V4 Державним бюджетом, обласними, районними бюджетами, бюджетами районів у містах, бюджетами сіл, селищ, міст.

39 Яким чином поділяються доходи бюджету, що мають вигляд офіційних трансферт?

- V1 натуральні та грошові трансферти;
- V2 державні, недержавні та іноземні трансферти;
- V3 дотації, субвенції, надходження;
- V4 немає правильної відповіді.

40 До податкових надходжень не належать:

- V1 податок на додану вартість;
- V2 прибутковий податок з громадян;
- V3 штрафні санкції;
- V4 акцизний збір.

41 Які є класифікації державних видатків?

- V1 функціональна, бюджетна та економічна класифікації видатків;
- V2 функціональна, економічна та відомча класифікації видатків;
- V3 бюджетна, відомча та програмна класифікація видатків;
- V4 немає правильної відповіді.

42 За економічною класифікацією видатки є:

V1 видатки, спрямовані на державні послуги, пов'язані з економічними послугами, та видатки на підвищення ефективності господарської діяльності;

V2 поточні та капітальні;

V3 видатки на суспільні та соціальні послуги;

V4 немає правильної відповіді.

43 На чому базується функціональна структура видатків?

V1 на функціях, що виконуються державою;

V2 на суспільному і цільовому призначенні;

V3 на галузях економіки і соціальної сфери;

V4 немає правильної відповіді.

44 Державні цільові фонди – це:

V1 форма перерозподілу і використання фінансових ресурсів, що залучаються державою для фінансування деяких суспільних потреб;

V2 фонди фінансових ресурсів для здійснення соціальних програм;

V3 фонди фінансових ресурсів для реалізації соціальних та економічних програм;

V4 немає правильної відповіді.

45 Основним джерелом формування державних цільових фондів є:

V1 валовий внутрішній продукт;

V2 позики та кредити;

V3 направлення коштів з державного бюджету;

V4 немає правильної відповіді.

46 Державні цільові фонди за призначенням поділяються:

V1 на економічні та соціальні;

V2 державні та регіональні;

V3 постійні та тимчасові;

V4 немає правильної відповіді.

47 Державні цільові фонди відповідно до рівня управління поділяються:

- V1 на економічні та соціальні;
- V2 державні та регіональні;
- V3 державні та місцеві;
- V4 немає правильної відповіді.

48 Дефіцит державного бюджету утворюється, коли:

- V1 витрати держави зменшуються;
- V2 сума податкових надходжень скорочується;
- V3 сума витрат держави перевищує суму податкових надходжень;
- V4 немає правильної відповіді.

49 Випуск облігацій внутрішньої державної позики здійснює:

- V1 Міністерство фінансів України;
- V2 Національний банк України;
- V3 Державне казначейство України.
- V4 усі відповіді правильні.

50 До державних боргових зобов'язань належить:

- V1 облігація, казначейський вексель;
- V2 приватизаційне боргове зобов'язання і житловий чек;
- V3 усі відповіді правильні;
- V4 немає правильної відповіді.

51 Джерелом покриття державного боргу є:

- V1 видатки бюджету, державні позики;
- V2 доходи бюджету, державні кредити;
- V3 усі відповіді правильні;
- V4 немає правильної відповіді.

52 Управління державним внутрішнім боргом України здійснює:

- V1 Міністерство фінансів України;
- V2 Національний банк України;
- V3 Кабінет Міністрів України;

V4 Президент України.

53 Державний борг є:

V1 внутрішній;

V2 зовнішній та внутрішній;

V3 інвестиційний;

V4 комерційний.

54 У державному кредиті:

V1 держава — позичальник, а юридичні та фізичні особи — кредитори;

V2 держава — кредитор, а юридичні та фізичні особи — позичальники;

V3 держава, юридичні та фізичні особи можуть бути як кредиторами, так і позичальниками;

V4 немає правильної відповіді.

55 Основні причини існування державного кредиту:

V1 потреба держави у нарощуванні прибутків;

V2 виплата додаткових пенсій;

V3 бюджетний дефіцит;

V4 бюджетний дефіцит, постійно зростаючі потреби держави, потреби у виконанні державою своїх функцій.

56 Зовнішній державний кредит — це кредит, наданий:

V1 підприємством підприємству;

V2 банком банку;

V3 урядом однієї держави урядові іншої держави;

V4 усі відповіді правильні.

57 У яких випадках ощадна справа належить до державного кредиту?

V1 при виплаті пенсій населенню;

V2 при реалізації лотерей;

V3 у випадку, якщо залучені кошти населення спрямовуються до бюджету і на придбання державних цінних паперів;

V4 при здійсненні будь-яких операцій ощадним банком.

58 Згідно з правовим оформленням, державні позики поділяють:

- V1 на готівкові і безготівкові;
- V2 товарні і грошові;
- V3 позики на підставі угод і цінні папери;
- V4 фонди і резерви.

59 Страховий агент — це:

- V1 фізична або юридична особа, яка самостійно здійснює страхові операції;
- V2 штатний працівник страхової компанії;
- V3 фізична особа, яка за дорученням страховика укладає договір страховика;
- V4 юридична особа, яка від свого імені та за дорученням страховика виконує частину його страхової діяльності.

60 Страховий тариф — це:

- V1 ставка страхового внеску з одиниці страхової суми за весь період страхування;
- V2 ставка страхового відшкодування;
- V3 ставка страхового внеску з одиниці страхової суми за певний період страхування;
- V4 немає правильної відповіді.

61 Страховий інтерес — це:

- V1 усвідомлена потреба у страховому захисті майна, доходів, життя громадян;
- V2 це законний майновий інтерес, що є в наявності у страховальника щодо певного об'єкта страхування і є безпосередньою основою для визначення предмета договору страхування;
- V3 вартість застрахованого майна і можливість отримання відшкодування внаслідок настання страхового випадку;
- V4 страхова сума, в яку оцінюється можливий збиток страховика при виплаті страхового відшкодування страховальникам.

62 Обов'язками страхувальника є:

V1 вчасно вносити страхові платежі та повідомляти страховика про настання страхового випадку;

V2 тримати в таємниці договірні умови страхування зі страховиком;

V3 вимагати від страховиків відшкодувати збитки в разі відмови у виплаті страхових сум;

V4 правильні відповіді – а і б.

63 Які причини виникнення та існування страхування?

V1 захист майнових інтересів суб'єктів виробничих відносин і людського суспільства від несприятливих подій;

V2 створення сезонних запасів у харчовій промисловості;

V3 збільшення обсягів виробництва;

V4 здійснення запобіжних заходів, спрямованих на зменшення страхового ризику.

64 Фінансовий ринок — це:

V1 специфічна сфера грошових відносин, яка функціонує за умов наявності в економіці реальних власників;

V2 ринок, який складається із ринку цінних паперів та ринку позичкових капіталів;

V3 сукупність обмінно-перерозподільчих відносин, пов'язаних з процесами купівлі-продажу фінансових ресурсів, необхідних для здійснення виробничої та фінансової діяльності;

V4 усі відповіді правильні.

65 Фінансовий ринок — це механізм:

V1 утворення капіталу;

V2 використання капіталу;

V3 перерозподілу капіталу між кредиторами і позичальниками за допомогою посередників на основі попиту і пропозиції на капітал;

V4 акумуляції капіталу.

66 Фінансовий ринок за інституційною ознакою поділяють:

V1 на ринок грошей та ринок капіталів;

V2 фінансово-кредитні інститути та ринок цінних паперів;
V3 обліковий та міжбанківський ринок;
V4 ринок позичкових зобов'язань та валютний ринок.

67 Фінансовий ринок за часовою ознакою поділяється:

V1 на ринок грошей та ринок капіталів;
V2 обліковий та міжбанківський ринок;
V3 кредитний ринок та фондовий ринок;
V4 ринок позичкових зобов'язань та валютний ринок.

68 Грошовий ринок включає:

V1 фондовий та валютний ринок;
V2 ринок капіталів, довгострокових банківських кредитів та депозитів;
V3 короткотермінових депозитно-кредитних операцій, фінансових інструментів;
V4 ринок грошових сурогатів та середньострокових фінансових інструментів.

69 Ринок цінних паперів включає:

V1 ринок грошей та ринок капіталів;
V2 первинний та вторинний ринки цінних паперів;
V3 біржовий та «вуличний» ринки;
V4 обліковий, міжбанківський та валютний ринки.

70 Дії, спрямовані на вирішення певного завдання з організації та управління грошовими відносинами, що виникають під час формування та використання відповідних коштів, — це операції:

V1 фінансові;
V2 економічні;
V3 грошові;
V4 кредитні.

71 Різноманітні фінансові активи, до яких належать національні гроші, іноземна валюта, цінні папери, дорогоцінні метали, нерухомість, охоплюють:

V1 суб'єкти економічних операцій;

V2 суб'єкти фінансових операцій;
V3 об'єкти фінансових операцій;
V4 об'єкти господарських операцій.

72 Вирізняють такі види фінансових операцій:

V1 операції з переказу грошей;
V2 інвестиційні операції;
V3 спекулятивні операції та операції з капіталом;
V4 операції з переказу грошей, інвестиційні операції, спекулятивні операції та операції з капіталом.

73 Яка функція міжнародних фінансів базується на тому, що міжнародні фінанси відображають рух суспільного продукту в грошовій, тобто універсальній (зіставлюваній), формі (це дає можливість здійснювати у будь-який час, на будь-якому етапі облік та аналіз руху світового суспільного продукту в грошовій формі):

V1 інформаційна;
V2 організаційна;
V3 контрольна;
V4 аналітична?

74 Міжнародна фінансова політика держави має ґрунтуватися:

V1 на аналітичних даних фахівців у цій галузі;
V2 вимогах поточного і стратегічного соціально-економічного розвитку країни;
V3 наукових концепціях у галузі міжнародних фінансів;
V4 наукових концепціях у цій галузі, аналізі попередньої практики та вимогах поточного і стратегічного соціально-економічного розвитку як окремої країни, так і всього світу.

75 Сукупність заходів і рекомендацій держави у галузі міжнародних фінансів — це:

V1 фінансова функція держави;
V2 державна політика;
V3 міжнародна фінансова політика;
V4 функція держави.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

- 1 Бюджетний кодекс України. URL :
[http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2456-17.](http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2456-17)
- 2 Податковий кодекс України. URL : [http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17.](http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17)
- 3 Про страхування: Закон України від 07.03.1996 р. № 85/96-ВР. URL : [http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/85/96-вр.](http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/85/96-вр)
- 4 Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування : Закон України від 26.06.1997 р. № 400/97-ВР. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/400/97-вр>
- 5 Про спрощену систему оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва: Указ Президента України від 03.07.1998 р. № 727/98. URL : [http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/727/98.](http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/727/98)
- 6 Василик О. Д. Теорія фінансів : підручник. Київ : НІОС, 2000. 250 с.
- 7 Василик О. Д. Державні фінанси України : навч. посіб. Київ : Вища школа, 1997. 212 с.
- 8 Єпіфанов А. О., Сало І. В., Д'яконова І. І. Бюджет і фінансова політика України: навч. посіб. Київ : Наук. думка, 1997. 304 с.
- 9 Кравченко В. І. Місцеві фінанси України: навч. посіб. Київ : Знання, 1999. 457 с.
- 10 Романенко О. Р., Огородник С. Я., Зязюн М. С. Фінанси : навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. Київ : КНЕУ, 2003. 386 с.
- 11 Финансы : учебник / под ред. М. В. Романовского, О. В. Врублевской, Б. М. Сабанти. Москва : Перспектива: Юрайт, 2001. 504 с.
- 12 Боди Зви, Мертон Роберт. Финансы : учеб. пособ. / пер. с англ. Москва : Вильямс, 2000. 584 с.
- 13 Косолапов А. Г. Фінансові методи стимулювання ринкових перетворень в Україні. Київ : Знання, 2000. 326 с.
- 14 Луніна І .О. Державні фінанси України в перехідний період / НАН України, Інститут економічного прогнозування. Київ, 2000. 286 с.

15 Бланкарт Ш. Державні фінанси в умовах демократії. Вступ до фінансової науки / за наук. ред. В. М. Федосова. Київ : Либідь, 2000. 505 с.

16 Фінанси: курс для фінансистів : навч. посіб. / за ред. В. І. Оспіщева. Київ : Знання, 2008. 567 с.

17 Біла О. Г. Фінансове планування і фінансова стабільність підприємств. *Фінанси України*. 2007. № 4. С. 112–118.

18 Алексеєнко Л. М. Фінансовий капітал в економічній системі держави. *Фінанси України*. 2009. № 9. С. 8–14.

19 Петровська І. О., Клиновий Д. В. Фінанси : навч. посіб. / Київ : ЦУЛ, 2002. 300 с.

20 Теорія фінансів : підручник. Київ : Центр навчальної літератури, 2017. 572 с.

21 Ярошевич Н. Б., Кондрат І. Ю., Ливдар М. В. Фінанси : навч. посіб. Львів : Видавництво «Простір-М», 2018. 298 с.

22 Фінанси : підручник / С. І. Юрій та ін.; за ред. д-ра екон. наук, проф. С. І. Юрія, д-ра екон. наук, проф. В. М. Федосова. Київ : Знання, 2012. 688 с.

23 Фінанси : навч. посіб. / А. С. Крутова, О. П. Близнюк, Л. І. Лачкова та ін. Харків : Видавництво «Лідер», 2013. 560 с.

24 Фінанси: навч. посіб. : у 2 ч. / В. Г. Баранова, І. С. Волохова, В. П. Хомутенко та ін.; за заг. ред. В. Г. Баранової. Одеса : Атлант, 2015. 609 с.

25 Бондарук Т. Г. Місцеві фінанси : навч. посіб. (рекомендовано Міністерством освіти і науки України). Київ : ДП «Інформ. аналіт. агентство», 2013. 529 с.

26 Гроші та кредит : навч. посіб. / Т.Г. Бондарук, І. С. Ігнатова, І. О. Мельничук. Київ, 2018. 176 с.

27 Колесников О. В., Бойко Д. І., Коковіхіна О. О. Історія грошей і фінансів : навч. посіб. Київ : Центр учебової літератури, 2017. 140 с.

28 Коваль О. Т., Пархоменко В. В., Колупаєв Ю. Б. Економіка і фінанси підприємства : навч. посіб. / НАСОА. Київ : ТОВ «Видавництво Консультант», 2017. 260 с.

29 Бедринець М. Д., Довгань Л. П. Фінанси підприємств : навч. посіб. Київ : Центр учебової літератури, 2018. 292 с.

30 Кремень О. І. Фінанси: навч. посіб. Київ : Центр учебової літератури, 2018. 412 с.

ФІНАНСИ
МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до контрольної роботи з дисципліни
«ФІНАНСИ»

Відповідальний за випуск Масалигіна В. В.

Редактор Буранова Н. В.

Підписано до друку 12.04.21 р.

Формат паперу 60x84 1/16. Папір писальний.

Умовн.-друк.арк. 2,0. Тираж 5. Замовлення №

Видавець та виготовлювач Український державний університет
залізничного транспорту,
61050, Харків-50, майдан Фейєрбаха, 7.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 6100 від 21.03.2018 р.